

Pähkinäkuoressa

Laura Ansala

20.6.2017

Ammattilaiset ja pendelöinti Helsingissä

Tutkimuksen tarkoitus

Helsingin ja Helsingin seudun työmarkkinat ovat niin kooltaan kuin taloudelliselta merkitykseltään huomattavat. Seudulla asuvista työllisistä jopa 38 prosenttia hyödynsi näitä yhteisiä työmarkkinoita pendelöimällä, eli työskentelemällä josain muussa seudun kunnassa kuin asuinkunnassaan. Pendelöinnin yleisyys vaihtelee kuitenkin paljon ammattiryhmittäin.

Raportti tarkastelee Helsingin seudun ammattirakennetta ja pendelöintiä, sekä niiden välistä yhteyttä ja viimeaikaista kehitystä Helsingin näkökulmasta. Raportti selvittää, missä seudun erilaiset ammattilaiset asuvat ja työskentelevät, ja kuinka tyypillistä heille on käydä töissä etäämmällä asuinpaikastaan. Tehdyt havainnot ovat keskeistä taustatietoa pohdittaessa työntekijöiden ja työpaikkojen alueelliseen kohtaantoon liittyviä kysymyksiä Helsingin seudun työmarkkinoilla.

Aineisto:

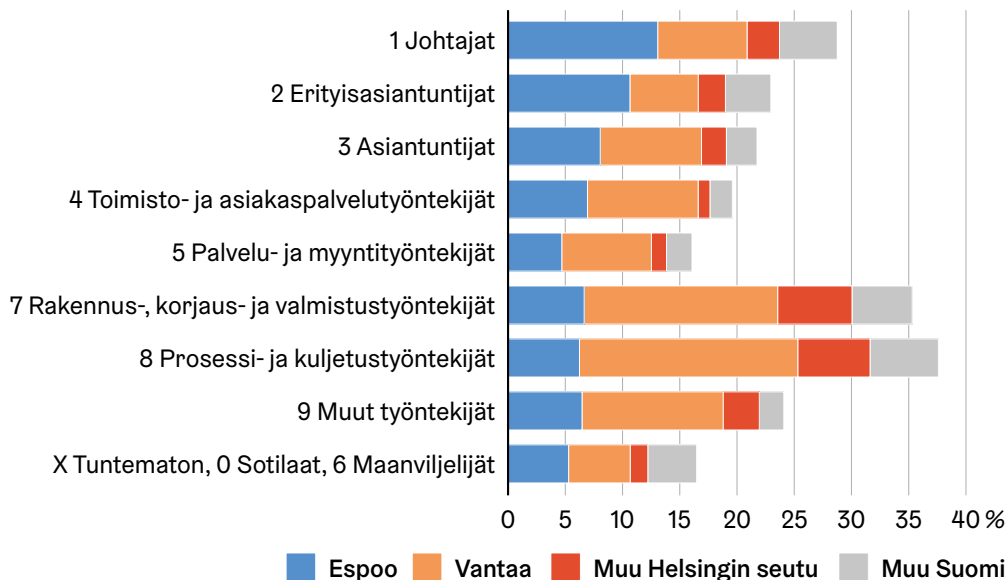
Raportti perustuu pääosin ammattitilastoaineistoon, jonka lähteenä on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilasto. Tuorein käytettävissä oleva tieto kuvaa vuoden 2016 lopun poikki-leikkaustilannetta.

Päätulokset

- Helsingin ammattirakenne poikkeaa muusta Suomesta. Ammatillista erikoistumista ilmenee Helsingin elinkeinorakenteelle tyypillisillä laki-, rahoitus- ja viestinnän aloilla, sekä kulttuurialalla. 30 prosenttia Helsingin työllisistä on erityisasiantuntijoita. Helsingissä on kuitenkin merkittäviä alueiden välisiä eroja työpaikkavaltaisuudessa ja ammattirakenteessa.
- Helsinki on riippuvainen muissa kunnissa asuvasta työvoimasta. Helsingissä työssäkäyvistä 40 prosenttia pendelöi Helsinkiin muualta. Toisaalta yli viidennes Helsingissä asuvista työllisistä työskentelee muualla. Työmatkaliikenne on vilkkainta Helsingin ja Espoon, sekä Helsingin ja Vantaan välillä. Kuntarajojen tuntumassa ja liikenteellisesti helposti saavutettavilla alueilla pendelöinti on erityisen tyypillistä.
- Eri kuntien välillä pendelöivät poikkeavat toisistaan ammattirakenteeltaan. Espoon ja Helsingin välillä pendelöi suhteellisesti enemmän erityisasiantuntijoita kuin Vantaan ja Helsingin välillä. Eroja on myös siinä, kuinka yleistä pendelöinti on eri ammattiryhmissä. Johtajien sekä rakennus- ja prosessityöntekijöiden keskuudessa pendelöivien osuus on muita ammattiryhmiä suurempi.

Helsinkiläisten työssäkäynti muualla ammattiryhmittäin 2016

Kuviossa nähdään ammattiryhmittäin, kuinka suuri osuus helsinkiläisistä työllisistä työskenteli jossain muualla kuin Helsingissä vuonna 2016.

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto.

Mitä tulosten taustalla on?

Raportissa ei selvitetä työllisten asuin- ja työpaikan sijaintivalintojen tai pendelöintikäytännöjen taustatekijöitä. Aiemman teoreettisen ja empiirisen tutkimuksen pohjalta kuitenkin tiedetään, että työllisillä voi olla hyvinkin erilaisia asuntoon ja asuinpaikkaan, työpaikkaan ja työmatkaan liittyviä tarpeita ja toiveita. Lisäksi työllisten valinnanmahdollisuudet työ- ja asuntomarkkinoilla, sekä eri valinnoista koituvat kustannukset vaihtelevat nekin suuresti. Monilla näistä tekijöistä voidaan nähdä olevan sekä ammatillisia että alueellisia kytköksiä.

Aina työlliset eivät pysty kaikkia tarpeitaan ja toiveitaan vallitsevien reunaehtojen puitteissa toteuttamaan, vaan ovat tyypillisesti valmiita hyväksymään useita erilaisia asuin- ja työpaikan kombinaatioita ainakin tilapäisesti. Pitkällä aikavälillä niillä työllisillä, joilla on paremmat mahdollisuudet sopeuttaa kulloistakin tilannettaan asunto- ja työmarkkinoilla, on myös paremmat edellytykset päästä tilanteeseen, jossa heidän asuin- ja työpaikkansa sekä niiden välinen työmatka vastaavat paremmin heidän toiveitaan.

Näkemyks kehityksen suunnasta

Pendelöinti sekä Helsinkiin että Helsingistä on vilkasta, ja useat työlliset Helsingin seudulla ovat valmiita työskentelemään etäämmällä asuinpaikastaan. Työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaannon näkökulmasta työvoiman valmius alueelliseen liikkuvuuteen on aivan keskeistä.

Ammattialojen välillä on kuitenkin suuria eroja siinä, kuinka paikallisesti tai seudullisesti ne ihmisiä työllistävät. Täten myös eri ammattialoilla tapahtuvilla työmarkkinamuutoksilla voi olla hyvinkin erilaisia alueellisia seurauksia. Alueellista ja ammatillista liikkuvuutta parantavilla toimilla voidaan jo ennalta helpottaa tuleviin muutoksiin sopeutumista.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#), [selattava lssuu-julkaisu](#)

Lisätietoja: Laura Ansala puh. (09) 310 36248

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot
www.hel.fi/kaupunkitieto